

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **C.**, so sídlom v B., zastúpenej H., proti žalovanému **P. Ž.**, bývajúcemu v L., **o splnenie povinnosti zaplatiť sumu 694,29 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 7 C 7/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 1. decembra 2011 sp. zn. 10 Co 171/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom z 31. januára 2011 č.k. 7 C 7/2011-46 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 439,05 €, úroky z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 402,33 € od 1.10.2009 do zaplatenia na účet žalobkyne a trovy konania v sume 47,09 € na účet právneho zástupcu žalobkyne JUDr. M. C., všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti súd návrh zamietol. Rozhodnutie odôvodnil tým, že účastníci konania 7. decembra 2006 uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. X., ktorou sa žalobkyňa zaviazala poskytnúť žalovanému úver v sume 18 000,-- Sk (597,49 €). Žalobkyňa listom z 20. augusta 2009 odstúpila od úverovej zmluvy (žalovaný ho prevzal 28. augusta 2009) a zároveň vyzvala žalovaného na plnenie. Dôvodom odstúpenia od zmluvy bolo porušenie povinností žalovaným, dlh nesplácal pravidelne a v dohodnutých splátkach, uhradil len časť dlžnej sumy a to 284,80 €. Súd pri právnom posúdení veci vychádzal okrem iného z ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Po preukázaní opodstatnenosti nároku žalobkyne v sume 439,05 €, súd žalobe v tejto časti vyhovel. Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania, súd žalobkyňi

priznal aj úrok z omeškania (§ 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka). Ďalej súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa netvrdila, ako ani nepreukázala dohodu účastníkov konania o celkovom počte splátok a výške nákladov, vrátane úrokovej sadzby (úrok za požičanie peňazí). Pri absencii údajov o ročnej priemernej miere nákladov preto žalovaný nemohol mať vedomosť o celkovej miere nákladov, ktorá skutočnosť je rozhodujúca pre spotrebiteľa v súvislosti so vstupom do zmluvného vzťahu s poskytovateľom úveru. Spotrebiteľský úver súd preto považoval za bezúročný a bez poplatkov. Vo zvyšnej časti súd vzhľadom na uvedené žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 1. decembra 2011 sp. zn. 10 Co 171/2011 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, v ktorom v zostávajúcej časti súd žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania. Vyslovil, že vo zvyšku sa rozsudku okresného súdu nedotýka. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa o aplikácii zákona č. 258/2001 Z.z. V danom prípade bola preukázaná výška poskytnutého úveru na základe čerpania z platobnej karty v sume 687,12 € ako aj ďalšia skutočnosť, že žalovaný uhradil svoj dlh v sume 284,80 €. Keďže je plne opodstatnený záver o bezúročnosti tohto úveru, žalovanému zostáva zaplatiť zostatok nesplateného úveru v sume 402,33 €. Zmluvná pokuta má sankčný charakter, postihuje účastníka, ktorý nesplní svoju povinnosť zaplatiť svoj dlh riadne a včas. Pre prípad tohto porušenia si účastníci dojednali v zmluve zmluvnú pokutu vo výške 8 % z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania dlžník viac než 30 dní (v tomto prípade predstavuje zmluvná pokuta 16,80 €). Ďalej vzniklo žalobkyňi právo na zaplatenie poplatku za upomienku 3,32 € a poplatku za vstup do vymáhania 16,60 € (spolu teda 439,05 €). Vo zvyšku aj odvolací súd považoval nárok žalobkyne za nedôvodný a jej odvolanie v tomto smere za neopodstatnené. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom žalobkyňa videla v nedostatku riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch stupňov. Uviedla, že odvolací súd sa stotožnil v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozsudku a len na zvýraznenie jeho

správnosti sa vyjadril k niektorým okolnostiam, ktoré žalobkyňa namietala. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňového súdu je uvedené, že žalobkyňa nepreukázala obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to ročnú percentuálnu mieru nákladov, preto je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Prvostupňový a aj odvolací súd iba skonštatoval absenciu údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia. Rozhodnutia súdov sú v tejto časti zmätočné, nedostatočne odôvodnené a žalobkyni nie je zrejmé na základe akých skutočností prvostupňový a aj odvolací súd dospel k uvedenému záveru. Rozhodnutia ďalej považuje aj za nepreskúmateľné, čo žalobkyňa označila ako vadu v zmysle § 241 ods. 1 písm. b/ O.s.p. Odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s argumentáciou žalobkyne, neobjasnil na základe čoho dospel k uvedeným záverom a žalobkyni nárok priznal len čiastočne. Ďalej poukázala aj na to, že vec bola nesprávne právne posúdená (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Súdny pochybil v tom smere, keď poskytnutý úver považovali za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov. Poukázala aj na princíp právnej istoty v súvislosti s rôznorodosťou rozhodovacej praxe prvostupňových súdov Slovenskej republiky.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd

vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

V danej veci bolo dovolaním žalobkyne napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu v časti o peňažnom plnení v sume 255,24 € (694,29 € - 439,05 €) a táto suma nedosahuje trojnásobok minimálnej mzdy v čase podania žaloby. Minimálna mzda v deň podania žaloby, t.j. 25. novembra 2010 bola v zmysle nariadenia vlády č. 441/2009 Z.z. stanovená sumou 307,70 € a jej trojnásobok predstavuje sumu 923,10 €. Preto je dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu podľa uvedeného ustanovenia § 238 ods. 5 O.s.p. neprípustné.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľka vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. nenamietala a tieto nezistil ani dovolací súd.

Dovolaateľka namietala vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorú videla v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa, resp. v ich nepreskúmateľnosti (pozn. nepreskúmateľnosť rozhodnutia nie je vadou podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. ako žalobkyňa vo svojom dovolaní uviedla).

Vady konania vymedzené v zhora citovaných častiach ustanovenia § 237 O.s.p. sú porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania.

Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry (pozri IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne, zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky

nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. Odvolací súd sa vyjadril aj k námietkam žalobkyne uvedených v odvolaní. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekomfortné, pretože odvolací súd sa pri výklade aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Pokiaľ dovolateľka namietala, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) je potrebné uviesť,

že tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci je síce relevantným dovolacím dôvodom (s poukazom na tieto vady možno odôvodniť len procesne prípustné dovolanie), sama osebe však prípustnosť dovolania nezakladá.

Dovolateľka ďalej svoje dovolanie odôvodnila aj s poukazom na § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, rovnako však samo osebe prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Pre úplnosť k dovolacej námietke porušenia princípu právnej istoty v súvislosti s rôznorodosťou rozhodovacej praxe prvostupňových súdov Slovenskej republiky dovolací súd uvádza, že požiadavka právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery verejnosti nezahŕňa právo na jednotnosť judikatúry (pozri *Atanasovski v. „the Former Yugoslav Republic of Macedonia“*, č. 36815/03, § 38, 14. január 2010). Možnosť existencie kolidujúcich súdnych rozhodnutí je prirodzenou črtou každého súdneho systému, ktorý je založený na systéme súdov prvej inštancie a odvolacích súdov s právomocou na území ich teritoriálnej jurisdikcie (porovnaj *Santos Pinto v. Portugal*, č. 39005/04, § 41, 20. máj 2008).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. So zreteľom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyne, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. júla 2012

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová